

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

7 במאי 2007

294

י"ט באייר התשס"ז

עמוד

576	הצעת חוק כרטיסי חיוב (תיקון מס' 4), התשס"ז-2007
580	הצעת חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (תיקון מס' 59), התשס"ז-2007
582	הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 34), התשס"ז-2007

הצעת חוק כרטיסי חיוב (תיקון מס' 4), התשס"ז-2007

- תיקון סעיף 5 1. בחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 5(ד), בפסקה (1), אחרי "לאדם אחר" יבוא "ומסירת הכרטיס גרמה במישרין לשימוש לרעה".
- תיקון סעיף 6 2. בסעיף 6 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "משלושים ימים" יבוא "מעשרה ימי עסקים";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "חמישה עשר ימים" יבוא "עשרה ימי עסקים".
- תיקון סעיף 6א 3. בסעיף 6א(ב) לחוק העיקרי, במקום "מ־30 ימים" יבוא "מעשרה ימי עסקים".
- תיקון סעיף 9 4. בסעיף 9(ב) לחוק העיקרי, במקום "חמישה עשר ימים" יבוא "עשרה ימי עסקים".
- תיקון סעיף 10 5. בסעיף 10 לחוק העיקרי –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "הפסקת תשלום בשל אי-הספקה";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 5(ד) לחוק מונה כמה חריגים להגבלת האחריות של הלקוח. אם התקיימו חריגים אלה על הלקוח לשאת בנזק שנגרם כתוצאה משימוש לרעה בכרטיס. חריגים אלה כוללים, בין השאר, מקרה שבו הלקוח מסר את הכרטיס לאחר, למעט מסירה בנסיבות סבירות למטרות שמירה בלבד (סעיף 5(ד)(1) לחוק). במקרה כזה, כאמור, תוטל האחריות על הלקוח והוא יישא בנזק שנגרם. מוצע לתקן את פסקה (1) לסעיף 5(ד) לחוק ולהתאים את הוראות החוק לחיי היומיום ולקבוע כי אם מסירת הכרטיס לאחר לא גרמה, במישרין, לשימוש לרעה בו, אזי הגבלת האחריות של הלקוח תחול והלקוח לא יישא בנזק שנגרם. כך למשל, אם הלקוח מסר את כרטיס החיוב לאחר והכרטיס נגנב או אבד מאותו אדם ולאחר הגניבה או האובדן נעשה בו שימוש לרעה, תוגבל אחריותו של הלקוח לפי סעיפים 5(ב) ו-5(ג) לחוק. אם הלקוח נתן את הכרטיס לאחר והלה השתמש בו בדיעת הלקוח, הגבלת האחריות לא תחול והלקוח יישא בחיוב (סעיף 5(2) לחוק).

סעיפים 6, 6א ו-9 לחוק כרטיסי חיוב מוטלת
ע"ד 4 על המנפיק חובה לזכות את הלקוח ולהשיב לו סכומים שונים שנגבו ממנו, בתוך 30 ימים או 15 ימים, לפי הענין, ממועד הודעת הלקוח. מוצע, בשל ההתפתחות הטכנולוגית, לקצר את משך הזמן הקבוע בסעיפים אלו, לעשרה ימי עסקים בלבד, ובכך להבטיח כי יזכיר זה ייעשה בהקדם האפשרי.

סעיף 5 לפסקאות (1) ו-(2)

סעיף 10 לחוק, שענינו תשלום נדחה, נועד למנוע מצב שבו על הלקוח להמשיך לשלם למנפיק את התמורה בעבור נכס שנרכש בעסקה שבינו לבין הספק, אף שהנכס לא סופק לו. הסעיף קובע, כי בהתקיים מספר

כללי מאז חקיקתו של חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 (להלן – החוק), נעשה השימוש בכרטיסי חיוב לנחלת הכלל ומספר העסקאות המבוצעות באמצעי תשלום זה והיקפן, הולכים וגדלים.

במהלך השנים נתברר כי החוק אינו נותן מענה מספק לכמה בעיות ויש צורך בתיקון כדי להתאימו לצרכים שהשתנו. לפיכך מוצעים בהצעת חוק זו כמה תיקונים:

1. הרחבה של הגבלת האחריות של הלקוח במקרה של שימוש לרעה בכרטיס החיוב;
2. קיצור התקופה שבה על המנפיק לזכות את הלקוח לפי החוק;
3. הגנה על הלקוח אם הנכס שרכש באמצעות כרטיס החיוב לא סופק לו או כאשר ברור שהוא לא יסופק לו;
4. הפסקת חיובו של הלקוח אם ביטל עסקה מתמשכת או לא חידשה.

סעיף 1 סעיף 5 לחוק שענינו אחריות לשימוש לרעה, קובע כי הלקוח לא יהיה אחראי בשום מקרה לשימוש בכרטיס חיוב שנעשה בדרך של רכישת נכסים, משיכת כסף או הטענה של כרטיס תשלום, אם השימוש נעשה בידי מי שאינו זכאי לכך לפי חוזה לשימוש בכרטיס חיוב (להלן – שימוש לרעה), ואם השימוש כאמור נעשה לאחר שהלקוח הודיע למנפיק על גניבת הכרטיס, אובדנו או על שימוש לרעה. טרם ההודעה יהיה הלקוח אחראי לשימוש לרעה, לפי הסכומים המפורטים בסעיף 5(ג) לחוק.

¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 187; התשנ"ח, עמ' 328.

"(א) הודיע לקוח למנפיק, בכתב, לגבי עסקה שנעשתה בינו לבין ספק באמצעות כרטיס אשראי, כי מתקיימים שניים אלה, יפסיק המנפיק לחייב את הלקוח, בשל אותה עסקה, במועד קבלת ההודעה:

- (1) הנכס שנרכש בעסקה לא סופק אף שחלף מועד ההספקה שעליו הוסכם בין הלקוח לבין הספק, ואם מועד ההספקה כאמור טרם חלף – הספק הפסיק, דרך קבע, לספק נכסים מסוגו של הנכס שנרכש בעסקה;
- (2) הלקוח ביטל את העסקה.

(א1) לענין סעיף זה אין נפקא מינה מי נותן את האשראי ללקוח לצורך ביצוע העסקה";

- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "סופק ללקוח" יבוא "סופק ללקוח במועד ההספקה שסוכם, שהספק לא הפסיק, דרך קבע, לספק נכסים מסוגו של הנכס שנרכש בעסקה".

ד ב ר י ה ס ב ר

הנכס. במקרה זה שבו ברור כי הנכס לא יסופק ללקוח, על המנפיק להימנע מלגבות תשלום שטרם נגבה מן הלקוח. כן מוצע להוסיף את הוראת סעיף קטן (א1) החוזרת על חזרו על הסיפה של סעיף 10(א) לחוק, כנוסחו היום. וזה נוסחו של סעיף קטן (א) לסעיף 10, שמוצע לבטלו:

"(א) הוסכם בין לקוח לבין ספק, בעסקה שנעשתה באמצעות כרטיס אשראי, כי תמורת העסקה או חלקה תשולם כעבור שלושים וחמישה ימים או יותר מיום עשיית העסקה, יפסיק המנפיק, בהקדם האפשרי, לחייב את הלקוח בשל אותה עסקה, אם הודיע הלקוח בכתב למנפיק שהנכס שנרכש באותה עסקה לא סופק לו ושהוא ביטל את העסקה. לענין סעיף זה אין נפקא מינה מי נותן את האשראי ללקוח לצורך ביצוע העסקה."

לפסקה (3)

סעיף קטן (ג) של סעיף 10 לחוק קובע כי יש למנפיק יכולת לחזור ולחייב את הלקוח אם נוכח כי הלקוח לא עמד באחד מהתנאים המנויים בסעיף קטן (א). כך, למשל, אם נוכח המנפיק כי הנכס סופק, רשאי הוא לחזור ולחייב את הלקוח בתשלום. מוצע לתקן את סעיף קטן (ג) ולקבוע, בהתאם לתיקון המוצע בסעיף קטן (א), כי המנפיק רשאי לחזור ולחייב את הלקוח גם אם הוכח לו כי הספק לא הפסיק, דרך קבע, לספק נכסים מסוגו של הנכס שנרכש בעסקה, שלא כהודעתו של הלקוח (שניתנה כאמור לפני שחלף מועד ההספקה). אין בחיוב הלקוח כאמור כדי לגרוע מזכותו של הלקוח לבקש שהמנפיק יפסיק לחייב אותו אם לאחר שחלף מועד ההספקה המוסכם, הנכס לא סופק לו בפועל.

תנאים על המנפיק להפסיק לחייב את הלקוח בתשלומים שטרם נגבו ממנו. התנאי הראשון הוא כי הוסכם בין הלקוח לבין הספק שתמורתה של עסקה, כולה או חלקה, תשולם בתשלום נדחה, דהיינו כעבור 35 ימים או יותר מיום עשיית העסקה. התנאי השני הוא כי הלקוח הודיע בכתב למנפיק שהנכס שנרכש באותה עסקה לא סופק לו ושהוא ביטל את העסקה.

הוועדה לבדיקת הבעיות המשפטיות של כרטיסי האשראי שמונתה בשנת 1980 בידי שר המשפטים דאז, מר שמואל תמיר, בראשותו של פרופ' אהרן ברק, שופט בית המשפט העליון (כתאור דאז) ושהביאה לחקיקתו של החוק בשנת 1986, ביקשה לסייג כאמור את זכות הלקוח לבטל חיוב עקב כישלון תמורה מלא בעסקת היסוד שבין הספק ללקוח, מפני שסברה כי הדבר עלול לפגוע לצמצם את השימוש בכרטיסי חיוב שהיה אז בראשית דרכו. בעקבות התפתחות שוק כרטיסי חיוב אשר הפך במהלך השנים שחלפו מאז חקיקת החוק, לשוק איתן ומבוסס, נבחן מחדש ההסדר בענין זה והוחלט לשנותו. מוצע אפוא להחליף את ההוראה הקבועה בסעיף קטן (א) של סעיף 10 האמור, ולהרחיב את תחולת הסעיף באופן שימנע את חיובו של הלקוח גם במקרים שבהם התשלום הוא תשלום שאינו נדחה דהיינו גם אם סוכם כי התשלום יבוצע בתוך פחות מ-35 ימים מיום עשיית העסקה. תיקון הסעיף נועד למנוע את חיובו של הלקוח בתשלום כעבור נכס שלא סופק לו.

נוסף על כך, קובע סעיף קטן (א) המוצע כי על המנפיק להפסיק לחייב את הלקוח, עוד בטרם חלף מועד האספקה המוסכם, אם ברור שהלקוח לא יקבל את הנכס מאחר שהספק הפסיק, דרך קבע, לספק נכסים מסוגו של אותו

הפסקת תשלום 10א. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 10, הובא לידיעת מנפיק כי נעשתה עסקה בין ספק לבין לקוח באמצעות כרטיס אשראי וכי הוגשה לבית משפט בקשה למתן צו לכינוס נכסים, צו פירוק או צו פשיטת רגל, נגד הספק או נגד כל אדם האמור לספק את הנכס שנרכש באותה עסקה, יפסיק המנפיק לזכות את הספק בשל אותה עסקה החל במועד שבו נודע לו על הגשת הבקשה עד למועד ההחלטה בה (בסעיף זה – תקופת הפסקת הזיכוי); ניתן צו כאמור, ישיב המנפיק ללקוח, בהקדם האפשרי אך לא יאוחר מעשרה ימי עסקים מיום מתן הצו, את התשלומים שגבה ממנו בשל אותה עסקה במהלך תקופת הפסקת הזיכוי, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961².

(ב) בית משפט הדן בבקשה למתן צו כאמור בסעיף קטן (א), רשאי לקבוע כי המנפיק יחזור ויזכה את הספק בשל אותה עסקה, אם שוכנע כי הנכס שנרכש בעסקה סופק ללקוח או כי אין במתן צו כאמור כדי לפגוע בו; בית המשפט רשאי לשמוע לענין זה את עמדתו של הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981³.

(ג) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של המנפיק לחזור ולזכות את הספק בשל אותה עסקה, אם נוכח שהנכס שנרכש באותה עסקה סופק ללקוח; המנפיק ימסור ללקוח הודעה המפרטת את הנימוקים לזיכוי, לפחות חמישה עשר ימים לפני הזיכוי בפועל, וימסור ללקוח, לפי דרישתו, עותקי מסמכים שבידו לענין זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סופק ללקוח או שהלקוח לא ייפגע כתוצאה מחדלות הפירעון של הספק או של מי שמוטל עליו לספק את הנכס באותה עסקה. שיקול הדעת המוקנה לבית המשפט נועד למנוע פגיעה בספק במקרים שבהם הלקוח לא ייפגע מהליכי חדלות הפירעון. בית המשפט רשאי לשמוע, לענין זה, את עמדת הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן כדי לבחון את החשש של פגיעה בלקוחות אם יזכה המנפיק את הספק.

סעיף קטן (ג) המוצע, מאפשר למנפיק לזכות את הספק מחדש אם הוכח לו כי הנכס נושא העסקה, סופק בפועל ללקוח על אף חדלות פירעונו של הספק וזאת בדומה לזכותו של המנפיק בסעיפים 6ב, 6א (ג) ו-10א (ג) לחוק.

סעיף קטן (ד) המוצע נועד להבהיר כי הסעיף חל גם כאשר מי שמעניק את האשראי ללקוח הוא המנפיק ולא הספק. הוראה דומה קיימת גם בסעיף 10א (א) המוצע (אשר מאמץ את נוסחו של סעיף 10א) סיפה לחוק) אשר דן בהפסקת תשלום בשל אי-הספקה של נכס.

סעיף 6 לסעיף 10א המוצע

מוצע להגן על הלקוח מפני מקרה של אי-הספקה של נכס שנרכש באמצעות כרטיס חיוב, הנובעת מחדלות פירעון של הספק או של מי שמוטל עליו לספק את הנכס גם אם אינו הספק. במקרה זה קיים חשש כי הלקוח יידרש להמשיך ולשלם בעבור מוצר או שירות אשר סביר להניח, שלא יסופקו לו. לפיכך נקבע בסעיף קטן (א) המוצע שאם הוגשה בקשה למתן צו כינוס נכסים, צו פירוק או צו פשיטת רגל נגד הספק או נגד מי שמוטל עליו לספק את הנכס, על המנפיק להפסיק לזכות את הספק בשל אותה עסקה עד למועד ההכרעה בבקשת הצו. לאחר מתן הצו, ישיב המנפיק ללקוח את הכספים שגבה ממנו החל במועד שבו נודע לספק על הגשת הבקשה לצו ועד למועד ההחלטה בה.

סעיף קטן (ב) המוצע מסמיך את בית המשפט לקבוע כי המנפיק יעביר לספק את התשלומים שגבה מהלקוח, על אף הוראות סעיף קטן (א), בשני מקרים: אם שוכנע שהנכס

² ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

³ ס"ח התשמ"א, בעמ' 248.

(ד) לענין סעיף זה אין נפקא מינה מי נותן ללקוח את האשראי לצורך ביצוע העסקה.

(ה) הוראות סעיף זה יחולו על המנפיק, גם כלפי אדם אחר שאינו הספק שהתקשר בעסקה עם הלקוח, אם אותו אדם הציג למנפיק את המסמך המעיד על העסקה באמצעות כרטיס אשראי.

הפסקת תשלום
בשל עסקה
מתמשכת
10ב. (א) הודיע לקוח למנפיק כי ביטל עסקה מתמשכת שנעשתה באמצעות כרטיס אשראי או כי לא חידש עסקה כאמור, יפסיק המנפיק לחייב את הלקוח בשל אותה העסקה.

(ב) בסעיף זה, "עסקה מתמשכת" – עסקה שתמורתה הכוללת לא נקבעה מראש והיא משתלמת לשיעורין וכן עסקה המתחדשת מדי תקופה.

7. בסעיף 11 לחוק העיקרי, במקום "סעיף 10" יבוא "סעיפים 10 עד 10ב". תיקון סעיף 11

8. בסעיף 15 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 15

(1) בסעיף קטן (א) במקום "מנפיק לא ישלח ולא ימסור" יבוא "מנפיק לא ימסור";

(2) בסעיף קטן (ג) המילים "נשלח או" – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 7 סעיף 11 לחוק קובע כי הוראות החוק, למעט סעיף 10, יחולו גם על חוזה בין לקוח לבין מנפיק שהוא גם הספק של הנכסים הנרכשים באמצעות כרטיס אשראי. מוצע לתקן את סעיף 11 ולקבוע כי אין מקום להחיל גם את סעיפים 10א ו-10ב על כרטיס דו צדדי משום שכאשר הספק הוא גם המנפיק, ביטול העסקה בין הלקוח לבין הספק גורר אחריו גם את ביטול ההתחייבות הכספית של הלקוח כלפי אותו "מנפיק".

סעיף 8 מטרת ההוראה העונשית הקיימת בסעיף 15 לחוק, היא למנוע מהמנפיק להפיץ כרטיס חיוב בלי שהלקוח חתם קודם לכן על חוזה לשימוש בכרטיס חיוב (להלן – חוזה כרטיס חיוב). סעיף 2(א) לחוק קובע כי חוזה כרטיס חיוב בין לקוח לבין מנפיק לא יהיה תקף אלא אם כן נעשה בכתב ונחתם ביד הלקוח. המטרה של הסעיף היתה ועודנה לאסור על נוהג שהיה קיים בארצות מסוימות, של הפצת כרטיסים לציבור בלי שהנמען ביקש זאת במפורש מהמנפיק. על המנפיק לוודא שהלקוח חפץ בכרטיס והוא ער לחיובים ולסיכונים הכרוכים בהחזקתו. עם זאת, נוסחו של סעיף 15 לחוק גורף מידי וכולל גם מקרים שקיימים בפועל ושבהם לאחר תיאום עם הלקוח, שולח המנפיק את חוזה כרטיס החיוב יחד עם כרטיס החיוב ללקוח. מוצע להבהיר ולקבוע כי האיסור הוא על מסירת כרטיס החיוב ללקוח טרם כריתת החוזה ולא על עצם משלוח של כרטיס חיוב.

סעיף קטן (ה) המוצע מבהיר כי הוראות הסעיף יחולו כלפי כל מי שהציג למנפיק את המסמך המעיד על העסקה באמצעות כרטיס אשראי, גם אם הוא אינו הספק שעמו כרת הלקוח את העסקה, אלא גורם אחר שלו הוסב החיוב, בין באמצעות המחאת החיוב ובין בדרך אחרת. הוראה דומה להוראה זו קיימת בסעיף 10(ב) לחוק.

לסעיף 10ב המוצע

בסוגים מסוימים של עסקאות בין ספק ללקוח, רשאי הלקוח לבטל את העסקה או להימנע מלחדש אותה. לעתים, גם לאחר שהלקוח ביטל את העסקה, עשוי המנפיק להמשיך ולחייב אותו בשל העסקה שבוטלה מאחר שהספק לא הודיע למנפיק על ביטולה. מוצע לקבוע במפורש שהמנפיק יפסיק לחייב את הלקוח בשל עסקה מתמשכת, אם קיבל הודעה מאת הלקוח על ביטול העסקה או על אי-חידושה, וזאת בלא קשר לשאלה האם המנפיק קיבל הודעה על כך מהספק. זאת בדומה לדין החל על הרשאות לחיוב חשבון בנק, לפי הוראות ניהול בנקאי תקין (סעיף 8 להוראה מספר 439, שענינה חיובים על פי הרשאה), שהוצאו מכוח סמכותו של המפקח על הבנקים לפי סעיף 5(ג) לפקודת הבנקאות, 1941.

"עסקה מתמשכת" מוגדרת בסעיף קטן (ב) המוצע כעסקה המשתלמת לשיעורין ואשר סכומה הכולל לא נקבע מראש או עסקה בין ספק ללקוח המתחדשת מדי תקופה (כגון בחשבונות שוטפים לספקי מים או חשמל). הגדרה זו אינה מכוונת לעסקה חד פעמית שתמורתה נגבית מהלקוח בכמה תשלומים, אותה הלקוח אינו רשאי לבטל מכוח סעיף זה.

[החמ 2-95]

הצעת חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (תיקון מס' 59),

התשס"ז-2007

1. תיקון כותרת פרק חמישי 2
בחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963¹ (להלן – החוק העיקרי), בכותרת פרק חמישי 2, במקום "אופציה במקרקעין – הוראת שעה" יבוא "אופציה במקרקעין".
2. בסיס סעיף 49 לחוק העיקרי –
(1) בסעיף קטן (א), ההגדרה "התקופה הקובעת" – תימחק;
(2) בסעיף קטן (ב), ברישה, המילים "בתקופה הקובעת" – יימחקו.
3. תיקון סעיף 49יא
בסעיף 49יא לחוק העיקרי, בהגדרה "התקופה הקובעת" במקום "י" בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006) יבוא "ד" בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008)".
4. תיקון כותרת פרק חמישי 4
בכותרת פרק חמישי 4 לחוק העיקרי, במקום "פינוי ובינוי – הוראת שעה" יבוא "פינוי ובינוי".
5. תיקון סעיף 49יט
בסעיף 49יט לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), ההגדרה "התקופה הקובעת" – תימחק.
6. תיקון סעיף 49כח
בסעיף 49כח לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), במקום "בתקופה הקובעת" יבוא "החל ביום כ"א בחשוון התשס"ב (7 בנובמבר 2001)".
7. תחילתו של חוק זה ביום י"א בטבת התשס"ז (1 בינואר 2007).

ד ב ר י ה ס ב ר

- כללי** בחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (תיקון מס' 59), התשס"ב-2002 (ס"ח התשס"ב, עמ' 220), תוקן חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן – החוק) ונקבעו בו, כהוראות שעה, הקלות מס לפעולות מסוימות במקרקעין שנעשו בתקופה שמיום כ"א בחשוון התשס"ב (7 בנובמבר 2001) עד יום ו' בטבת התשס"ד (31 בדצמבר 2003) (להלן – התקופה הקובעת), ובין השאר לפעולות של מכירת אופציות לרכישת זכויות במקרקעין, לפעולות של חילוף זכויות במקרקעין ולפעולות אחרות במתחמי "פינוי ובינוי". במסגרת חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (תיקון מס' 55), התשס"ה-2005 (ס"ח התשס"ה, עמ' 438), הוארכו חלק מן ההוראות האמורות עד יום י' בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006).
- ההקלות האמורות נקבעו כהוראות שעה כדי לבחון את יישומן במשק ולבחון את עלותם הכלכלית והיקף השימוש בהן. בהצעת חוק זו מוצע לקבוע חלק מההקלות האמורות כהוראות קבע בחוק, לשם יצירת ודאות במשק, וכן להאריך את תוקפן של ההקלות האחרות במטרה להמשיך ולבחון את יישומן במשק.
- סעיפים** פרק חמישי 2 לחוק קובע, כהוראת שעה, הסדר מיוחד לאופציה במקרקעין. פרק חמישי 4 לחוק ו-4 עד 6 קובע, כהוראת שעה, הקלות במס לענין מתחמי "פינוי ובינוי". הוראות השעה פקעו בתום התקופה הקובעת, היינו ביום י' בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006). מוצע לקבוע הוראות אלה כהוראות קבע לשם יצירת יציבות וודאות במשק.
- סעיף 3** פרק חמישי 3 לחוק קובע הסדר לחילוף זכויות במקרקעין. תוקפו של פרק חמישי 3 פקע בתום התקופה הקובעת. מוצע להאריך את התקופה הקובעת בשנתיים נוספות עד ליום ד' בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008) ובכך לאפשר המשך בחינת ישימותו של ההסדר במשק.
- סעיף 7** התקופה הקובעת פקעה כאמור ביום י' בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006). מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה ביום י"א בטבת התשס"ז (1 בינואר 2007), זאת כדי לאפשר את המשך מתן ההקלות במס לפי פרקים חמישי 1 עד חמישי 3, לחוק, ברציפות.

¹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156; התשס"ז, עמ' 226.
[החמ 108-2]

הצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 34), התשס"ז-2007

1. בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 95א, תיקון סעיף 95א בהגדרה "קצין שירות בתי הסוהר" במקום הסיפה החל במילים "היחידה ללוחמה בסמים" יבוא "יחידות השירות המפורטות להלן שעבר הכשרה מתאימה כפי שהורה השר והוסמך לענין סימן זה, בכתב, בידיו:
(1) היחידה ללוחמה בסמים;
(2) יחידת ההתערבות והליווי המרכזית;
(3) היחידה המיוחדת להשתלטות על אסירים."
2. בסעיף 95ב(ב) לפקודה, במקום "יחידת האבטחה והמבצעים של" יבוא "יחידת תיקון סעיף 95א בהתערבות והליווי המרכזית או היחידה המיוחדת להשתלטות על אסירים, של".

ד ב ר י ה ס ב ר

כאמור, נדרשים לא אחת סוהרי היחידות האמורות לפנות לקצינים בדרגת רבי-כלאי מיחידות אחרות, שאף הם פעמים רבות אינם זמינים לסייע להם. קושי זה מתעצם שכן חלק נכבד מהמשימות להם נדרשים הלוחמים והקצינים של שתי היחידות האמורות אינן מתבצעות בתחומי בית הסוהר בלבד, ולעתים קרובות לא נוכחים במקום המשימה קצינים אחרים, מלבד אנשי היחידות הנזכרות.

אשר על כן מוצע לתקן את ההגדרה של "קצין שירות בתי הסוהר" שבסעיף 95א לפקודה ולהרחיבה, כך שבדומה לסמכות הקיימת כיום לקצינים מדרגת כלאי ומעלה ביחידת דרוו, לאשר חיפוש בגוף עירום של אסיר או עציר בלא הסכמתם, יהיה השר רשאי להסמיך למטרה זו גם קצינים מדרגת כלאי ומעלה ביחידת מצדה וביחידת נחשון, אשר עברו לשם כך הכשרה מתאימה.

סעיף 2 סעיף 95א לפקודה קובע כי הסמכויות המפורטות לשוטר לפי סעיפים 23 ו-67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996, שענינן סמכויות עיכוב ומעצר בלא צו, יהיו נתונות גם לסוהר בעת מילוי תפקידו ולצורך מילוי תפקידו, כמפורט בסעיף קטן (א) לסעיף האמור.

סעיף קטן (ב) לסעיף האמור קובע כי שימוש בסמכויות עיכוב ומעצר בלא צו, המפורטות בסעיף קטן (א), לצורך אבטחה של עובדי שירות בתי הסוהר ובני משפחותיהם מחוץ לתחומי בית הסוהר ולצורך מילוי תפקיד זה, יהיו נתונות רק לסוהרי יחידת האבטחה והמבצעים של שב"ס אשר הוסמכו לענין זה בידיו השר.

מוצעים שני תיקונים לסעיף 95ב(ב) לפקודה כמפורט להלן:

1. מאחר ששמה של "יחידת האבטחה והמבצעים" של השב"ס שונה ליחידת התערבות והליווי המרכזית" (נחשון), מוצע לשנות את הסעיף בהתאם;

2. מאחר שיחידת מצדה חולקת את משימת אבטחת עובדי שירות בתי הסוהר ובני משפחותיהם מחוץ לתחומי בתי הסוהר עם יחידת נחשון, מוצע להרחיב את מעגל המוסמכים בסעיף האמור כך שהסמכות להשתמש בסמכויות עיכוב ומעצר בלא צו למטרות המפורטות באותו סעיף קטן, יהיו לא רק לסוהרי יחידת נחשון אלא גם לסוהרי יחידת מצדה שהוסמכו לענין זה בידיו השר.

סעיף 1 סעיף 95 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן – הפקודה), קובע כי חיפוש חיצוני, כהגדרתו בסעיף 95א לפקודה, וכן בחינה חזותית של גוף עירום (להלן – חיפוש בגוף עירום), בעצור או באסיר, יהיו בהסכמת העצור או האסיר לפי הענין. בהעדר הסכמה כאמור ניתן לבצע חיפוש בגוף עירום רק אם קצין של שירות בתי הסוהר (להלן – שב"ס) אישר זאת בכתב לאחר שנתן לעצור או לאסיר הזדמנות לטעון את טענותיו לפניו. "קצין שירות בתי הסוהר" מוגדר בסעיף 95א לפקודה כסוהר שדרגתו רבי-כלאי ומעלה או קצין בדרגת כלאי ומעלה מהיחידה ללוחמה בסמים של שב"ס (להלן – יחידת דרוו) אשר השר לביטחון הפנים (להלן – השר) הסמיכו לענין זה.

מלבד יחידת דרוו, קיימות בשב"ס שתי יחידות נוספות אשר עבודתם השוטפת מחייבת ביצוע חיפוש בגוף עירום, בהסכמה ושלא בהסכמה:

1. יחידת ההתערבות והליווי המרכזית (להלן – יחידת נחשון). שבין תפקידיה ליווי אסירים באבטחה בין בתי הסוהר השונים, בתי המשפט, ובתי המעצר המשטריים; אבטחת אסירים בעת בדיקות ואשפוז בבתי חולים; טיפול במהומות ובהפרות סדר בבתי הסוהר; ביצוע חיפושים לאיתור סמים, אמצעי לחימה וחומר נפץ מתפוצץ; אבטחת אנשי סגל מאוימים ובני משפחותיהם; אבטחת אירועים; פינוי בתי סוהר בעת חירום; ביקורי בית באבטחה ועוד.

2. היחידה המיוחדת להשתלטות על אסירים (להלן – יחידת מצדה). שבין תפקידיה – מתן תגובה מהירה בעיתות חירום, לרבות ניסיונות למרד, תפיסת בני ערובה, טיפול במהומות ובהפרות סדר בבתי הסוהר; אבטחת אנשי סגל מאוימים ובני משפחותיהם ועוד.

בשל צורת עבודתם הצוותית של סוהרי יחידות נחשון ומצדה, אשר כוללת בכל צוות מספר מצומצם של סוהרים, אשר בראשם בדרך כלל עומד קצין בדרגת כלאי בלבד, ישנו קושי לקבל אישור של קצין בדרגת רבי-כלאי ומעלה לבצע חיפוש בגוף עירום בהעדר הסכמה במהלך עבודתם השוטפת של אנשי היחידה. לפיכך, לצורך קבלת האישור

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459; ס"ח התשס"א, עמ' 426.
[החמ 97-2]

